SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 5. marca 2009 *

V zadevi C-222/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Tribunal Supremo (Španija) z odločbo z dne 18. aprila 2007, ki je prispela na Sodišče 3. maja 2007, v postopku

Unión de Televisiones Comerciales Asociadas (UTECA)

proti

Administración General del Estado,

ob udeležbi

Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales,

* Jezik postopka: španščina.

Radiotelevisión Española (RTVE),

Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (Egeda),

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans (poročevalec), predsednik senata, J.-C. Bonichot, J. Makarczyk, P. Kūris in L. Bay Larsen, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. julija 2008,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Unión de Televisiones Comerciales Asociadas (UTECA) S. Muñoz Machado, odvetnik, in M. Cornejo Barranco, procurador,

– za Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales A. Albaladejo in E. Klimt, odvetnika, in A. Blanco Fernández, procurador,

– za Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (Egeda) J. Suárez Lozano in M. Benzal Medina, odvetnika,

– za špansko vlado N. Díaz Abad, zastopnica,

– za belgijsko vlado C. Pochet, zastopnica, skupaj z A. Berenboomom in A. Joachimowiczem, odvetnikoma,

– za grško vlado E.-M. Mamouna in O. Patsopoulou, zastopnici,

– za francosko vlado G. de Bergues in A.-L. During, zastopnika,

– za italijansko vlado I. M. Braguglia, zastopnik, skupaj z F. Arena, avvocato dello Stato,

– za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, zastopnica,

– za poljsko vlado P. T. Kozek, zastopnik,

– za Komisijo Evropskih skupnosti E. Montaguti, R. Vidal Puig in T. Scharf, zastopniki,

– za Autorité de surveillance AELE B. Alterskjær in L. Young, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 4. septembra 2008

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 12 ES in 87 ES ter člena 3 Direktive Sveta 89/552/EGS z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (UL L 298, str. 23), kakor je bila spremenjena z Direktivo 97/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 1997 (UL L 202, str. 60, v nadaljevanju: Direktiva).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru tožbe, ki jo je vložila Unión de Televisiones Comerciales Asociadas (v nadaljevanju: UTECA) zoper kraljevo uredbo, ki izdajateljem televizijskih programov nalaga, da 5 % svojih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu

namenijo za financiranje evropskih kratko- in dolgometražnih kinematografskih ter televizijskih filmov, pri čemer morajo 60 % od tega nameniti delom, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov Kraljevine Španije.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Šestindvajseta uvodna izjava Direktive 89/552 določa:

„[…] države članice [imajo] zato, da bi vodile aktivno politiko zaščite določenega jezika, proste roke pri določanju natančnejših ali strožjih pravil zlasti na osnovi jezikovnih meril, če so takšna pravila v skladu s pravom Skupnosti in zlasti če se ne uporabljajo za prenašanje programskih vsebin, ki izvirajo iz drugih držav članic."

4 Sedma uvodna izjava Direktive 97/36 določa:

„[…] vsak zakonodajni okvir v zvezi z novimi avdiovizualnimi storitvami [mora biti] združljiv z glavnim ciljem te direktive, in to je ustvarjanje pravnega okvira za prosti pretok storitev."

5 Štiriinštirideseta uvodna izjava Direktive 97/36 določa:

„[…] države članice [imajo] še naprej proste roke pri tem, da za izdajatelje televizijskih programov določijo natančnejša ali strožja pravila na področjih, ki jih usklajuje ta direktiva, vključno in med drugim s pravili za doseganje ciljev jezikovne politike […]“

6 Petinštirideseta uvodna izjava Direktive 97/36 določa:

„[…] cilj spodbujanja evropske avdiovizualne produkcije v državah članicah [je] možno zasledovati v okviru organizacije njihovih javnih televizijskih servisov, med drugim z opredelitvijo poslanstva v zvezi z uresničevanjem javnega interesa nekaterih televizijskih organizacij, vključno z njihovo obveznostjo, da pomembno prispevajo k investiranju v evropsko produkcijo.“

7 Člen 3(1) Direktive določa:

„Države članice lahko od izdajateljev televizijskih programov pod njihovo sodno pristojnostjo zahtevajo, da na področjih, ki jih ureja ta direktiva, izpolnjujejo natančnejša in strožja pravila.“

8 Člen 4(1) Direktive določa:

„Države članice z ustreznimi sredstvi zagotovijo, da v primerih, ko je to izvedljivo, izdajatelji televizijskih programov rezervirajo za evropska dela v smislu člena 6 večinski delež svojega oddajnega časa, v katerega ni vštet čas, namenjen novicam, športnim prireditvam, igram, oglaševanju, storitvam teleteksta in televizijski prodaji. Ta delež, ki zadeva odgovornost izdajatelja televizijskega programa do gledalcev v zvezi z informativnimi, izobraževalnimi, kulturnimi in razvedrilnimi vsebinami, je treba doseči postopoma, in sicer na osnovi ustreznih meril."

9 Člen 5 Direktive določa:

„Države članice z ustreznimi sredstvi zagotovijo, da v primerih, ko je to izvedljivo, izdajatelji televizijskih programov vsaj 10 % svojega oddajnega časa, v katerega ni vštet čas, namenjen novicam, športnim prireditvam, nagradnim igram, oglaševanju, storitvam teleteksta in televizijski prodaji, rezervirajo za evropska dela, ali namesto tega po lastni presoji posamezne države članice najmanj 10 % svojega programskega proračuna evropskim delom, ki jih ustvarijo producenti, neodvisni od izdajateljev televizijskih programov. Ta delež, ki zadeva odgovornost izdajatelja televizijskega programa do gledalcev v zvezi z informativnimi, izobraževalnimi, kulturnimi in razvedrilnimi vsebinami, je treba doseči postopoma, in sicer na osnovi ustreznih meril; doseči ga je treba tako, da se primeren delež nameni novim delom, pomeni delom, ki se prenašajo v obdobju petih let po njihovi produkciji."

Nacionalna ureditev

10 S kraljevo uredbo 1652/2004, s katero je bila potrjena uredba o obveznih plačilih za vnaprejšnje financiranje evropskih in španskih dolgo- in kratkometražnih kinematografskih ter televizijskih filmov (Real decreto 1652/2004 por el que se aprueba el Reglamento que regula la inversión obligatoria para la financiación anticipada de largometrajes y cortometrajes cinematográficos y películas para televisión, europeos y españoles) z dne 9. julija 2004 (BOE št. 174, z dne 20. julija 2004, str. 26264), se delno uveljavljajo španski predpisi na področju televizije in kinematografije. Med njimi je zakon 25/1994, s katerim je bila v španski pravni red prenesena Direktiva 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (Ley 25/1994 por la que se incorpora al ordenamiento jurídico español la Directiva 89/552/CEE del Consejo, sobre la coordinación de disposiciones legales, reglamentarias y administrativas de los Estados miembros relativas al ejercicio de la actividad de radiodifusión televisiva), z dne 12. julija 1994 (BOE št. 166, z dne 13. julija 1994, str. 22342), kakor je bil spremenjen z zakonom 22/1999 z dne 7. junija 1999 (BOE št. 136, z dne 8. junija 1999), nato pa še z drugo dodatno določbo zakona 15/2001 o spodbujanju in širjenju kinematografije in avdiovizualnega sektorja (Ley 15/2001 de fomento y promoción de la cinematografía y el sector audiovisual), z dne 9. julija 2001 (BOE št. 164, z dne 10. julija 2001, str. 24904).

11 Člen 5(1) zakona 25/1994, kakor je bil spremenjen z zakonom 22/1999, določa:

„1. Izdajatelji televizijskih programov morajo 51 % letnega oddajnega časa rezervirati za predvajanje evropskih avdiovizualnih del.

Za izpolnitev te obveznosti morajo vsako leto najmanj 5 % vseh svojih prihodkov glede na poslovni izid iz preteklega poslovnega leta nameniti financiranju evropskih dolgometražnih kinematografskih filmov ter televizijskih filmov.“

12 Zaradi spremembe na podlagi druge dodatne določbe zakona 15/2001 je bil člen 5(1), drugi pododstavek, navedenega zakona nadomeščen s temi določbami:

„Izdajatelji televizijskih programov, ki imajo odgovornost založnikov za televizijske kanale, katerih program zajema novejše dolgometražne kinematografske filme, to pomeni, da niso starejši kot sedem let glede na datum nastanka, morajo najmanj 5 % svojih prihodkov glede na poslovni izid iz preteklega poslovnega leta nameniti vnaprejšnjemu financiranju produkcije evropskih dolgo- in kratkometražnih kinematografskih filmov ter televizijskih filmov, vključno s tistimi, navedenimi v členu 5(1) zakona o spodbujanju in širjenju kinematografije in avdiovizualnega sektorja. 60 % tega financiranja je treba nameniti za produkcije, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov v Španiji.

V tem smislu so televizijski filmi avdiovizualna dela s podobnimi značilnostmi kot dolgometražni kinematografski filmi, to pomeni zaključena dela, ki trajajo dlje kot 60 minut in imajo konec, s to posebnostjo, da njihova komercialna raba ne vključuje predvajanja v kinodvoranah; prihodki iz poslovanja pa so – kot izhaja iz revidiranega poslovnega izida – prihodki iz programa in poslovanja televizijskega kanala ali kanalov, zaradi katerih je nastala zadevna obveznost.

Vlada lahko po posvetovanju z vsemi zainteresiranimi sektorji s podzakonskimi akti opredeli trajanje, ki je potrebno, da se avdiovizualno delo opredeli kot televizijski film.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

13 Združenje UTECA je pred Tribunal Supremo vložilo tožbo zoper kraljevo uredbo št. 1652/2004. V tožbi zahteva, naj se izpodbijana kraljeva uredba in zakoni, na katere se opira, razglasijo za neveljavne, pri čemer navaja, da obvezna plačila, naložena z njimi, kršijo različne določbe španske ustave in so tudi v nasprotju z nekaterimi določbami prava Skupnosti.

14 Trditvam združenja UTECA nasprotujejo tako Administración General del Estado (španska državna uprava) kot tudi Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales Españoles (zveza združenj španskih producentov na avdiovizualnem področju) ter Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (organizacija za upravljanje s pravicami producentov na avdiovizualnem področju), s tem da slednji intervenirajo v podporo veljavnosti izpodbijanih odločb.

15 Ker je Tribunal Supremo podvomilo o obsegu diskrecijske pravice države članice pri določanju strožjih pravil na področjih, ki so urejena z Direktivo, zlasti o njenem členu 3(1), ter o združljivosti obveznosti, da se 60 % obveznega financiranja nameni delom, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov Kraljevine Španije, s členoma 12 ES in 87 ES, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali člen 3 Direktive […] državam članicam dopušča, da izdajateljem televizijskih programov nalagajo obveznost nameniti določen odstotek prihodkov iz poslovanja za vnaprejšnje financiranje evropskih kinematografskih in televizijskih filmov?

2. V primeru pritrdilnega odgovora na prejšnje vprašanje, ali je v skladu s to direktivo in s členom 12 Pogodbe ES, v povezavi z drugimi posameznimi določbami, na katere se ta sklicuje, nacionalna določba, ki poleg tega, da zajema navedeno obveznost vnaprejšnjega financiranja, pridrži 60 % omenjenega obveznega financiranja za dela, katerih jezik izvirnika je španščina?

3. Ali obveznost, ki jo nacionalna določba nalaga izdajateljem televizijskih programov – da namenijo določen odstotek svojih prihodkov iz poslovanja za vnaprejšnje financiranje kinematografskih filmov, od katerih se mora 60-odstotni delež izrecno nameniti delom, katerih jezik izvirnika je španščina, in ki jih največ posname španska kinematografska industrija – predstavlja državno pomoč v korist omenjene gospodarske panoge v smislu člena 87 Pogodbe ES?“

Prvo in drugo vprašanje

16 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem za predhodno odločanje, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo, predvsem njen člen 3, in člen 12 ES razlagati tako, da nasprotujeta ukrepu države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, s katerim se zavezuje izdajatelje televizijskih programov, da namenijo 5 % svojih prihodkov iz poslovanja vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov, oziroma, natančneje, da 60 % od teh 5 % namenijo za dela, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov te države članice.

17 Najprej je treba ugotoviti, da Direktiva ne vsebuje nobene določbe, ki bi urejala vprašanje, koliko lahko država članica sploh naloži izvajalcem televizijskih programov – da del svojih prihodkov iz poslovanja namenijo vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov oziroma filmov, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov te države članice. Na tak primer se še zlasti ne nanašata člena 4 in 5 Direktive.

18 Na podlagi člena 3(1) te direktive imajo države članice možnost, da od izdajateljev televizijskih programov pod svojo jurisdikcijo zahtevajo, da za področja, ki jih pokriva ta direktiva, določijo natančnejša in strožja pravila. Vendar je treba tako pristojnost izvajati ob spoštovanju temeljnih svoboščin, ki jih jamči Pogodba ES (v tem smislu glej sodbi z dne 28. oktobra 1999 v zadevi ARD, C-6/98, Recueil, str. I-7599, točka 49, in z dne 17. julija 2008 v zadevi Corporación Dermoestética, C-500/06, ZOdl., str. I-5785, točka 31).

19 Nazadnje je treba opozoriti, da Direktiva ne uskladi povsem pravil s področij, ki jih pokriva, ampak določa minimalne pogoje za televizijske oddaje, ki jih oddajajo iz Evropske skupnosti in so namenjene sprejemu znotraj Skupnosti (v tem smislu glej sodbi z dne 9. februarja 1995 v zadevi Leclerc-Siplec, C-412/93, Recueil, str. I-179, točki 29 in 44, ter z dne 9. julija 1997 v združenih zadevah De Agostini in TV-Shop, od C-34/95 do C-36/95, Recueil, str. I-3843, točka 3).

20 Iz tega sledi, da ne glede na vprašanje, ali ukrep države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, spada na področje, ki ga pokriva Direktiva, države članice načeloma ostanejo pristojne za sprejetje takega ukrepa, če spoštujejo temeljne svoboščine, zagotovljene s Pogodbo.

21 V teh okoliščinah je treba preveriti, ali se z navedenim ukrepom spoštujejo te temeljne svoboščine.

22 Glede ukrepa države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, v delu, v katerem se z njim zavezuje izdajatelje televizijskih programov, da namenijo 5 % svojih prihodkov iz poslovanja za vnaprejšnje financiranje evropskih kinematografskih in televizijskih filmov, spis, predložen Sodišču, ne vsebuje nobenega dokaza, da tak ukrep v praksi pomeni omejitev ene od temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbo.

23 Poleg tega je treba poudariti, da iz sedme uvodne izjave v povezavi s petinštirideseto uvodno izjavo Direktive 97/36 izhaja, da je njen glavni cilj vzpostavitev pravnega okvira za prosti pretok storitev, hkrati pa je omenjen zlasti cilj „spodbujanja evropske avdiovizualne produkcije“, ki ga je med drugim mogoče doseči z „obveznostjo, da pomembno prispevajo k investiranju v evropsko produkcijo“.

24 Nasprotno pa je ukrep, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari – v delu, v katerem se nanaša na obveznost, da se za dela, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov zadevne države članice, nameni 60 % od 5 % prihodkov iz poslovanja, namenjenih vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov – kot je poudarila generalna pravobranilka v točkah od 78 do 87 sklepnih predlogov, omejitev več temeljnih svoboščin, in sicer svobode opravljanja storitev, svobode ustanavljanja, prostega pretoka kapitala in prostega gibanja delavcev.

25 Vendar je mogoče tako omejitev temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbo, utemeljiti, če ta omejitev ustreza nujnim razlogom v splošnem interesu, če je primerna za uresničitev cilja, ki mu sledi, in ne prekorači okvirov, ki so potrebni za njegovo doseganje (sodba z dne 13. decembra 2007 v zadevi United Pan-Europe Communications Belgium in drugi, C-250/06, ZOdl., str. I-11135, točka 39 in navedena sodna praksa).

26 Španska vlada meni, da je ukrep, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, utemeljen s kulturnimi razlogi za zaščito španske večjezičnosti.

27 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Sodišče potrdilo cilj držav članic, da zaščitijo in spodbujajo enega ali več svojih uradnih jezikov, kot nujni razlog splošnega interesa (v tem smislu glej sodbo z dne 28. novembra 1989 v zadevi Groener, C-379/87, Recueil, str. 3967, točka 19, ter zgoraj navedeno sodbo United Pan-Europe Communications Belgium in drugi, točka 43).

28 Kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 91 sklepnih predlogov, je legitimnost takega cilja potrdil tudi zakonodajalec Skupnosti, kot je razvidno iz šestindvajsete uvodne izjave Direktive 89/552 in štiriinštiridesete uvodne izjave Direktive 97/36.

29 Ukrep države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, v delu, v katerem določa obveznost vlaganja v kinematografske in televizijske filme, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov te države članice, je torej primeren za zagotovitev uresničitve takega cilja.

30 Hkrati pa tak ukrep v okoliščinah postopka v glavni stvari ne presega ravni, ki je potrebna za dosego navedenega cilja.

31 Z naložitvijo obveznosti izdajateljem televizijskih programov, da namenijo delom, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov zadevne države članice, 60 % od 5 % prihodkov iz poslovanja, namenjenih vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov, se namreč ukrep države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, navsezadnje nanaša na 3 % prihodkov iz poslovanja teh izdajateljev. Spis, predložen Sodišču, pa ne vsebuje nobenega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče sklepati, da bi bil tak odstotek nesorazmeren v primerjavi z zastavljenim ciljem.

32 Poleg tega, v nasprotju s trditvami Komisije Evropskih skupnosti, ukrep države članice, kakršen je ta, ki je predmet obravnave v postopku v glavni stvari, ne presega tega, kar je potrebno za uresničitev zastavljenega cilja, zgolj zato, ker ne določa meril za razvrstitev zadevnih del kot „kulturnih produktov“.

33 Ker sta jezik in kultura nerazdružljivo povezana, kot to med drugim navaja Konvencija o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov - sprejeta na splošni konferenci Unesca 20. oktobra 2005 v Parizu in ki je bila v imenu Skupnosti potrjena s Sklepom Sveta 2006/515/ES z dne 18. maja 2006 (UL L 201, str. 15) – ki v štirinajsti alinei preambule navaja, da „je jezikovna raznolikost temeljni element kulturne raznolikosti“, ni mogoče šteti, da morajo biti poleg namena države članice, da varuje in spodbujanje enega ali več svojih uradnih jezikov, določena še druga kulturna merila, da se lahko upraviči omejitev ene od temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbo. Sicer pa Komisija v okviru tega postopka ni mogla opredeliti, katera konkretno bi ta merila morala biti.

34 Ukrep države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, tudi ne presega tega, kar je potrebno za uresničitev zastavljenega cilja, zgolj zato, ker so upravičenci zadevnega financiraja večinoma produkcijska kinopodjetja s sedežem v tej državi članici.

35 Kot namreč poudarja generalna pravobranilka v točki 110 sklepnih predlogov, je s takim ukrepom uporabljeno jezikovno merilo.

36 Torej se dejstvo, da lahko tako merilo pomeni ugodnost za produkcijska kinopodjetja, katerih dela so v jeziku, na katerega se nanaša navedeno merilo, in ki zato lahko v praksi največkrat izhajajo iz države članice, v kateri je ta jezik uradni jezik, izkaže za neločljivo povezano s ciljem. Tak položaj ne more biti sam po sebi dokaz za nesorazmernost ukrepa, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, ker sicer priznanje, da je cilj države članice, da se varuje in spodbuja enega ali več uradnih jezikov, nujni razlog splošnega interesa, ne bi imelo smisla.

37 Nazadnje je treba glede člena 12 ES – v zvezi s katerim predložitveno sodišče prav tako prosi za razlago in ki povzema splošno načelo prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva – opozoriti, da se ta določba samostojno uporablja le v položajih, ki jih ureja pravo Skupnosti, a zanje Pogodba ne določa posebnega pravila prepovedi diskriminacije (sodba z dne 11. januarja 2007 v zadevi Lyyski, C-40/05, ZOdl., str. I-99, točka 33 in navedena sodna praksa).

38 Načelo prepovedi diskriminacije je bilo na področju prostega gibanja delavcev, svobode ustanavljanja, svobode opravljanja storitev in prostega pretoka kapitala torej uveljavljeno s členi 39(2) ES, 43 ES, 49 ES in 56 ES (glej v zvezi s členom 39(2) ES zgoraj navedeno sodbo Lyyski, točka 34; v delu, v katerem se nanaša na člen 49 ES, sodbo z dne 11. decembra 2003 v zadevi AMOK, C-289/02, Recueil, str. I-15059, točka 26, in v zvezi s členoma 43 ES in 56 ES sodbo z dne 10. januarja 2006 v zadevi Cassa di Risparmio di Firenze in drugi, C-222/04, ZOdl., str. I-289, točka 99).

39 Ker iz navedenega izhaja, da ukrep države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, ni v nasprotju z navedenimi določbami Pogodbe, tudi ni mogoče šteti, da je v nasprotju s členom 12 ES.

40 Na prvo in drugo vprašanje je treba zato odgovoriti, da je treba Direktivo, predvsem njen člen 3, in člen 12 ES, razlagati tako, da ne nasprotujeta ukrepu države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, s katerim se določa, da izdajatelji televizijskih programov 5 % svojih prihodkov iz poslovanja namenijo vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov oziroma, natančneje, da 60 % od teh 5 % namenijo za dela, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov te države članice.

Tretje vprašanje za predhodno odločanje

41 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba člen 87 ES razlagati tako, da je ukrep države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari – s katerim se določa, da izdajatelji televizijskih programov 5 % svojih prihodkov iz poslovanja namenijo vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov, oziroma, natančneje, da 60 % od teh 5 % namenijo za dela, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov te države članice – državna pomoč kinematografski industriji te države članice.

42 Treba je opozoriti, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso zahteva, da so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 87 ES – in sicer: prvič, iti mora za intervencijo države ali za ukrep iz državnih sredstev; drugič, ta intervencija mora biti taka, da lahko prizadene trgovino med državami članicami; tretjič, upravičencu mora omogočati prednost; četrtič, izkrivljati mora konkurenco ali groziti, da jo bo izkrivljala – da bi se ukrep opredelil za pomoč (sodba z dne 24. julija 2003 v zadevi Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Recueil, str. I-7747, točki 74 in 75 ter navedena sodna praksa).

43 Natančneje, iz sodne prakse Sodišča izhaja, da se za pomoči v smislu člena 87(1) ES štejejo samo ugodnosti, dodeljene neposredno ali posredno iz državnih sredstev. Razlikovanje med „pomočmi, ki jih dodeli država“ in pomočmi „iz državnih sredstev“ v tej določbi namreč ne pomeni, da so vse ugodnosti, ki jih dodeli država, pomoč, ne glede na to, ali se financirajo iz državnih sredstev ali ne, ampak je njen namen v ta pojem zgolj vključiti ugodnosti, ki jih država dodeli neposredno, in ugodnosti, ki se dodelijo prek javnega ali zasebnega organa, ki ga imenuje ali ustanovi država (sodba z dne 13. marca 2001 v zadevi PreussenElektra, C-379/98, Recueil, str. I-2099, točka 58 in navedena sodna praksa).

44 Torej ni res, da je ugodnost, ki se z ukrepom države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, daje kinematografski industriji te države članice,

ugodnost, ki jo država dodeli neposredno ali prek javnega ali zasebnega organa, ki ga imenuje ali ustanovi država.

45 Taka ugodnost namreč izhaja iz splošnih predpisov, ki bodisi javnim bodisi zasebnim izdajateljem televizijskih programov nalagajo, da del svojih prihodkov iz poslovanja namenijo vnaprejšnjemu financiranju kinematografskih in televizijskih filmov.

46 Poleg tega, če se ukrep države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, uporabi za javne izdajatelje televizijskih programov, zadevna ugodnost ni odvisna od nadzora, ki ga izvajajo javni organi nad takimi izvajalci, ali od direktiv, ki jih ti organi dajo takim izdajateljem (glej po analogiji sodbo z dne 2. februarja 1988 v združenih zadevah Kwekerij van der Kooy in drugi proti Komisiji, 67/85, 68/85 in 70/85, Recueil, str. 219, točka 37).

47 Zato je treba na tretje vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da je treba člen 87 ES razlagati tako, da ukrep države članice, kakršen je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari – s katerim se določa, da izdajatelji televizijskih programov 5 % svojih prihodkov iz poslovanja namenijo vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov oziroma, natančneje, da 60 % od teh 5 % namenijo za dela, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov te države članice – ne pomeni državne pomoči kinematografski industriji te države članice

Stroški

48 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. **Direktivo Sveta 89/552/EGS z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov, kakor je bila spremenjena z Direktivo 97/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 1997, predvsem njen člen 3, in člen 12 ES je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta ukrepu države članice, kot je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, s katerim se določa, da izdajatelji televizijskih programov 5 % svojih prihodkov iz poslovanja namenijo vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov oziroma, natančneje, da 60 % od teh 5 % namenijo za dela, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov te države članice.**

2. **Člen 87 ES je treba razlagati tako, da ukrep države članice, kot je ta, ki se obravnava v postopku v glavni stvari – s katerim se določa, da izdajatelji televizijskih programov 5 % svojih prihodkov iz poslovanja namenijo vnaprejšnjemu financiranju evropskih kinematografskih in televizijskih filmov oziroma, natančneje, da 60 % od teh 5 % namenijo za dela, katerih jezik izvirnika je eden od uradnih jezikov te države članice – ne pomeni državne pomoči kinematografski industriji te države članice.**

Podpisi